

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Základné Práva](#) > Croatia

Osvedčené postupy členských krajín týkajúce sa Charty

Autor obsahu

Chorvátsko

Chorvátsko

Dom ľudských práv Záhreb (Kuća ljudskih prava Zagreb) sa každoročne zúčastňuje na prieskume Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA) na účely prípravy svojej výročnej správy o ľudských právach, ktorá obsahuje kapitolu o využívaní Charty základných práv na vnútroštátnej úrovni. Správa obsahuje prehľad judikatúry členských štátov, ktorá sa odvoláva alebo odkazuje na chartu, ako aj informácie o využívaní charty v parlamentných diskusiách, prijímaní nových právnych predpisov a o zastúpení charty v akademických článkoch. Po zverejnení tejto správy Agentúrou EÚ pre základné práva ju Dom ľudských práv Záhreb šíri prostredníctvom jej zverejnenia na svojich sociálnych sieťach. V priestoroch Domu ľudských práv Záhreb sa 31. januára 2019 uskutočnil aj seminár o Charte základných práv EÚ, ktorý zorganizovala Agentúra EÚ pre základné práva a chorvátsky Úrad ombudsmanky (Ured pučke pravobraniteljice). Seminár, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia občianskej spoločnosti, nezávislé inštitúcie pre ľudské práva a ďalší zainteresovaní príslušníci právnického povolania, sa venoval témam, ako je význam a funkcia charty, a počas celodennej odbornej prípravy sa uskutočnili aj cvičenia týkajúce sa jej praktického uplatňovania.

Využívanie charty vo vašej krajine a informovanosť o nej

Verejné politiky, ktoré podporujú využívanie charty a informovanosť o nej medzi zákonodarnými a správnymi orgánmi, orgánmi presadzovania práva a justíciou

V Národnom antidiskriminačnom pláne na roky 2017 – 2022 (ďalej len „národný plán“) sa v úvodných kapitolách odkazuje na Chartu základných práv Európskej únie s osobitným zameraním na článok 21 tejto charty, ktorým sa zakazuje akákoľvek diskriminácia z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. V národnom pláne sa v kapitole o prístupe k bývaniu výslovne odkazuje na článok 34 ods. 3 charty, v ktorom sa zdôrazňuje, že s cieľom bojovať proti sociálnemu vylúčeniu a chudobe Európska únia uznáva a rešpektuje právo na sociálnu pomoc a pomoc pri bývaní, aby sa zabezpečila dôstojná existencia všetkých osôb, ktoré nemajú dostatok prostriedkov. Prioritné oblasti národného plánu sa okrem iného zameriavajú na práva, ktoré sú jasne vymedzené v Charte základných práv EÚ, ako je prístup k bývaniu, sociálnej starostlivosti, zdravotnej

starostlivosti a službám a tovaru.

Účinné uplatňovanie Charty základných práv EÚ je jednou z horizontálnych podmienok pre využívanie európskych štrukturálnych fondov. V Akčnom pláne na monitorovanie implementácie základných podmienok (*ex ante* kondicionalít), ktorý bol vypracovaný ministerstvom regionálneho rozvoja a fondov EÚ (*Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije*), sa vymedzuje, ako sa zabezpečí implementácia tohto kritéria. Ministerstvo regionálneho rozvoja a fondov EÚ má organizovať odbornú prípravu pre všetkých zamestnancov zapojených do riadiaceho a kontrolného systému fondov EÚ. Od roku 2015 sa konajú kurzy odbornej prípravy s názvom „*Antidiskriminácia, rodová rovnosť a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)*“. Kurzy doteraz absolvovalo 1500 pracovníkov v oblasti riadenia a kontroly EŠIF a naďalej sa poskytujú všetkým novým pracovníkom v systéme. Odborná príprava sa poskytuje celkovo 22 inštitúciám vrátane rezortných ministerstiev a vykonávacích agentúr, a najmä orgánom štátnej správy, ako je ministerstvo mora, dopravy a infraštruktúry (*Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture*), ministerstvo ochrany životného prostredia a energetiky (*Ministarstvo zaštite okoliša i energetike*), ministerstvo výstavby a územného plánovania (*Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja*), ministerstvo cestovného ruchu (*Ministarstvo turizma*), ministerstvo zdravotníctva (*Ministarstvo zdravstva*), ministerstvo hospodárstva, podnikania a remesiel (*Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta*), ministerstvo kultúry (*Ministarstvo kulture*), ministerstvo poľnohospodárstva (*Ministarstvo poljoprivrede*), ministerstvo financií (*Ministarstvo financija*), ministerstvo vedy a školstva (*Ministarstvo znanosti i obrazovanja*), ministerstvo regionálneho rozvoja a fondov EÚ, ministerstvo práce a dôchodkového systému (*Ministarstvo rada i mirovinskog sustava*) a ministerstvo demografie, rodiny, mládeže a sociálnej politiky (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*). Kurzy odbornej prípravy sa organizujú v spolupráci s chorvátskym Úradom vlády pre ľudské práva a práva národnostných menšín (*Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina*), ministerstvom demografie, rodiny, mládeže a sociálnej politiky, Úradom ombudsmanky a Úradom ombudsmanky pre osoby so zdravotným postihnutím (*Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom*). V rámci tejto odbornej prípravy sa objasňuje anitidiskriminačný právny rámec Chorvátska vrátane Charty základných práv EÚ. Budúce riadiace orgány majú v rámci svojho riadenia EŠIF v nasledujúcom finančnom období naďalej realizovať kurzy odbornej prípravy s osobitným zameraním na Chartu základných práv EÚ.

Okrem toho sa v akčnom pláne na monitorovanie *ex ante* kondicionalít, ktorý je vykonávaný ministerstvom regionálneho rozvoja a fondov EÚ, zdôrazňuje, že v Usmerneniach pre prijímateľov finančných prostriedkov EÚ (*usmernenia pre žiadateľov*) sa takisto vymedzuje strategický právny rámec, v ktorom sa odkazuje na Chartu základných práv EÚ. V nadchádzajúcom období sa s cieľom zaviesť mechanizmus na overovanie súladu činností financovaných z finančných prostriedkov EÚ s chartou zahrnie do *usmernení pre žiadateľov* povinnosť zabezpečiť súlad týchto činností s chartou. Riadiace orgány majú vypracovať kontrolné zoznamy pre všetky orgány, ktoré zverejňujú výzvy pre žiadateľov, pričom tieto orgány budú musieť v zozname jasne uviesť, či sú zverejnené výzvy v súlade s chartou.

Charta základných práv EÚ je navyše neoddeliteľnou súčasťou riadiaceho systému EŠIF, najmä pokiaľ ide o *Operačný program „Konkurencieschopnosť a súdržnosť 2014 - 2020“*. Ministerstvo regionálneho rozvoja a fondov EÚ vydalo 31. mája 2016 na tento účel rozhodnutie o uplatňovaní horizontálnych zásad, v ktorom sa uvádza, že „zásahy, ktoré sa majú financovať v rámci Operačného programu, Konkurencieschopnosť a súdržnosť 2014 - 2020, musia byť nielen v súlade so zásadami rovnosti, ale vždy, keď je to možné, by mali podporovať praktické uplatňovanie politiky rovnakých príležitostí, nediskriminácie a dostupnosti“. Toto ustanovenie je plne v súlade s článkami 21 až 26 hlavy III charty s názvom „Rovnosť“. Na základe uvedeného rozhodnutia vydalo ministerstvo regionálneho rozvoja a fondov EÚ 31. júna 2016 rozhodnutie o nadobudnutí účinnosti *Usmernenia pre žiadateľov a príjemcov Operačného programu „Konkurencieschopnosť a súdržnosť“ týkajúce sa implementácie horizontálnych zásad*. Na príprave tohto dokumentu sa okrem iných podieľali aj chorvátsky Úrad vlády pre rodovú rovnosť (*Ured za ravnopravnost spolova*), Úrad ombudsmanky pre osoby so zdravotným postihnutím, Úrad ombudsmanky a Úrad ombudsmanky pre rodovú rovnosť (*Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova*). Usmernenia, ktoré poskytujú súhrn koncepcií a ustanovení charty, sú k dispozícii na adrese: https://strukturnifondovi.hr/dokumenti/?doc_id=578&fondovi=esi_fondovi. Ustanovenia *Usmernení pre žiadateľov a príjemcov Operačného programu „Konkurencieschopnosť a súdržnosť“ týkajúce sa implementácie horizontálnych zásad* sú zapracované a osobitne zdôraznené v rámci celých súťažných podkladov Operačného programu „Konkurencieschopnosť a súdržnosť“, ako možno vidieť [tu](#). Operačný program „Konkurencieschopnosť a súdržnosť“ takisto presadzuje [chartu] prostredníctvom priamych investícií do infraštruktúry, ktoré prispievajú k dosahovaniu cieľov charty investovaním do infraštruktúry pre najzraniteľnejšie skupiny spoločnosti s cieľom zaručiť ich ľudské práva. Operačný program „Konkurencieschopnosť a súdržnosť“ uskutočňuje investície v

aktuálnom finančnom období v súlade s týmito článkami charty: článok 35 – zdravotná starostlivosť, článok 14 – právo na vzdelanie, článok 24 – práva dieťaťa, článok 25 – práva starších osôb, článok 26 – integrácia osôb so zdravotným postihnutím atď.

Služba pre koordináciu prípravy a implementácie projektu, ktorá je organizačnou jednotkou ministerstva regionálneho rozvoja a fondov EÚ, koordinuje uplatňovanie horizontálnych zásad nediskriminácie, rodovej rovnosti, práv osôb so zdravotným postihnutím a udržateľného rozvoja.

Chorvátsky Úrad vlády pre ľudské práva a práva národnostných menšín plánuje zahrnúť potrebu implementácie opatrení zameraných na zvýšenie informovanosti o Charte základných práv EÚ a jej zviditeľnenia, ako aj vzdelávanie o charte do plánovaného strategického dokumentu v oblasti podpory a ochrany ľudských práv (Národný program ochrany a podpory ľudských práv na roky 2019 – 2024).

Nástroje, ktoré pomáhajú lepšie pochopiť chartu a to, kedy sa uplatňuje

- pre odborníkov z praxe (zákonodarcov, správne orgány, orgány presadzovania práva, súdne orgány, právnikom),
- pre občanov.

Justičná akadémia (*Pravosudna akademija*) sa každý rok usiluje o zaradenie odbornej prípravy o Charte základných práv EÚ do svojho Programu celoživotného profesijného rozvoja pre súdnych úradníkov a iných súdnych zamestnancov. Akadémia sa podieľa aj na projektoch EÚ financovaných z programov Únie, ktoré sú zamerané na vzdelávanie o charte.

Príkladom je projekt Charta základných práv Európskej únie v právnej praxi (*Posudzovanie charty*), ktorý v Chorvátsku realizuje Úrad ombudsmanky, pričom Justičná akadémia je jedným z pridružených partnerov. V rámci tohto projektu sa v roku 2017 štyria sudcovia zúčastnili na dvoch medzinárodných konferenciách, pričom v roku 2018 sa zorganizovalo šesť jednodňových workshopov: tri všeobecné workshopy na tému charty (pre celkovo 41 sudcov zo Záhrebu, Splitu a Osijeku) a tri špecializované workshopy o azyle a diskriminácii pre celkovo 46 sudcov zo Záhrebu.

Treba spomenúť aj projekt prechodného nástroja s názvom „Zlepšenie kvality odbornej prípravy v súdnictve – právo EÚ a online učenie sa“, ktorý bol dokončený v marci 2018. Súčasťou projektu bolo okrem organizovania workshopov a online kurzov aj vypracovanie učebných plánov na účely poskytovania odbornej prípravy v oblasti európskeho práva, ktoré môže Justičná akadémia naďalej uplatňovať v rámci svojich programov. Jednou z preberaných tém bola téma s názvom „Charta základných práv EÚ: rozsah a uplatňovanie na vnútroštátnej úrovni“, pričom súvisiace materiály boli základom pre štyri workshopy, ktoré sa zorganizovali v roku 2019 ako súčasť programu pravidelného celoživotného profesijného rozvoja pre celkovo 60 účastníkov.

Využívanie a presadzovanie nástrojov na výklad charty, ktoré vyvinuli iné krajiny EÚ alebo iné zainteresované strany v EÚ

Príručka Agentúry EÚ pre základné práva s názvom *Uplatňovanie Charty základných práv Európskej únie v oblasti práva a tvorby politiky na vnútroštátnej úrovni* bola prezentovaná ako súčasť kurzu odbornej prípravy pre štátnych zamestnancov. Kurz odbornej prípravy zorganizoval 30. januára 2019 Úrad ombudsmanky v spolupráci s Agentúrou EÚ pre základné práva.

Organizácia občianskej spoločnosti Dom ľudských práv Záhreb okrem toho v nadväznosti na zverejnenie výročnej správy o základných právach Agentúrou EÚ pre základné práva, ktorá obsahuje kapitolu o využívaní Charty základných práv na vnútroštátnej úrovni, šírila túto správu prostredníctvom jej zverejnenia na svojich sociálnych sieťach.

Spolupráca so zainteresovanými stranami na podporu využívania Charty základných práv EÚ a informovanosti o nej

Príklady spolupráce medzi obhajcami práv a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti o charte a jej lepšiemu využívaniu

Úrad ombudsmanky zorganizoval v spolupráci s Agentúrou EÚ pre základné práva dva workshopy zamerané na zvýšenie informovanosti o Charte základných práv:

- 30. januára 2019 sa v priestoroch Národnej školy verejnej správy (*Državna škola za javnu upravu*) uskutočnila odborná príprava pre štátnych zamestnancov. Cieľom tejto odbornej prípravy bolo zvýšiť informovanosť o Charte základných práv medzi štátnymi zamestnancami zapojenými do legislatívneho procesu, pričom sa osobitne zamerala na článok 51, v ktorom sa stanovuje rozsah pôsobnosti charty. Ako súčasť tejto odbornej prípravy bola prezentovaná aj príručka agentúry s názvom *Uplatňovanie Charty základných práv Európskej únie v oblasti práva a tvorby politiky na vnútroštátnej úrovni*.
- Odborná príprava pre zástupcov občianskej spoločnosti sa konala 31. januára 2019 v priestoroch Domu ľudských práv. Táto odborná príprava bola zameraná na možnosť uplatňovania charty prostredníctvom kampaní a obhajoby ľudských práv, ako aj na podporu osôb, ktorých práva boli porušené, s osobitným dôrazom na strategické súdne spory.
- V správe ombudsmanky za rok 2018, ktorá bola doručená chorvátskemu parlamentu koncom marca 2019, sa takisto cituje Charta základných práv.

Príklady spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a akademickou obcou, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti o charte a jej lepšiemu využívaniu

Na Právnickej fakulte Univerzity v Záhrebe (*Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu*) sa informovanosť o charte zvyšuje prostredníctvom prednášok určených študentom druhého a piateho ročníka, ako aj na postgraduálnej úrovni.

V druhom ročníku sú dve prednášky, ktoré sú súčasťou základného kurzu o európskom verejnom práve, venované ochrane základných práv v EÚ vrátane charty. V piatom ročníku si študenti práva môžu zvoliť kurz o *základných právach EÚ*, ktorý sa vyučuje v angličtine. Nedávno boli vydané univerzitné skriptá o základných právach v EÚ so zameraním na zákaz diskriminácie. Ochrana základných práv sa vyučuje aj v rámci kurzu *Inštitúcie a právny systém EÚ*, ktorý je súčasťou špecializovaného študijného programu o práve EÚ.

Príklady mimovládnych iniciatív, ktoré podporujú využívanie charty a informovanosť o nej vo vašej krajine

Dom ľudských práv Záhreb sa každoročne zúčastňuje na prieskume Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA) na účely prípravy svojej výročnej správy o ľudských právach, ktorá obsahuje kapitolu o využívaní Charty základných práv na vnútroštátnej úrovni. Správa obsahuje prehľad judikatúry členských štátov, ktorá sa odvoláva alebo odkazuje na chartu, ako aj informácie o využívaní charty v parlamentných diskusiách, prijímaní nových právnych predpisov a o zastúpení charty v akademických článkoch. Ako už bolo uvedené, po zverejnení tejto správy Agentúrou EÚ pre základné práva ju Dom ľudských práv Záhreb šíri prostredníctvom jej zverejnenia na svojich sociálnych sieťach.

Okrem toho, ako už bolo uvedené, v priestoroch Domu ľudských práv Záhreb sa 31. januára 2019 uskutočnil aj seminár o Charte základných práv EÚ, ktorý zorganizovala Agentúra EÚ pre základné práva a chorvátsky Úrad ombudsmanky. Seminár, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia občianskej spoločnosti, nezávislé inštitúcie pre ľudské práva a ďalší zainteresovaní príslušníci právnického povolania, sa venoval témam, ako je význam a funkcia charty, a počas celodennej odbornej prípravy sa uskutočnili aj cvičenia týkajúce sa jej praktického uplatňovania.

Posledná aktualizácia: 23/02/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu

zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.